

MEYVE VE ASMA FİDANI İLE ÜRETİM MATERYALLERİNDE BİTKİ SAĞLIĞI STANDARTLARI TALİMATI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Talimat; meyve/asma türlerine ait fidan ve üretim materyallerinin, ismine doğru, kaliteli ve sağlıklı biçimde üretilmesi ve pazarlanmasını sağlamak amacıyla uygulanacak olan bitki sağlığı standartlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılmış olan Meyve/Asma Fidanı ve Üretim Materyali Sertifikasyonu ile Pazarlaması Yönetmelikleri ve Doku Kültürü Yöntemleri ile Üretilen Meyve/Asma Fidanı/Üretim Materyali ve Çilek Fidesi Üretimi Sertifikasyonu ile Pazarlaması Tebliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Talimatta yer alan;

- a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) Başvuru kuruluşu: Üretim yapıldığı ildeki Bakanlık il müdürlüğü veya Bakanlık tarafından beyanname kabulü ve parsel kontrolleri için yetkilendirilen kuruluşları,
- c) Bir nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından ıslahçı materyalinden özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan, virüsten arı ön temel sınıfta üretim materyali elde edilen bitkileri,
- ç) Bitki sağlığı kontrol kuruluşu: Bakanlık tarafından zararlı organizmaların kontrolü için yetkilendirilen kuruluşları,
- d) Fidan: Anaç, çöğür, yoz veya çelik üzerine aşılama veya doğrudan eşeysiz vejetatif yollarla çelik, daldırma, doku kültürü yöntemleri ile üretilen aşılı veya aşısız meyve/asma fidanlarını,
- e) Genel Müdürlük(BÜGEM): Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünü,
- f) İki nolu damızlık ünitesi: Araştırma kuruluşları veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlar tarafından bir nolu ünitelerden elde edilen veya yurtdışından ithal edilen ve ön temel kademede olduğu belgelendirilen üretim materyallerinden veya fidanlardan, özel korumalı tel seralarda veya izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan virüsten ari temel sınıfta üretim materyali elde edilen bitkileri,
- g) İtiraz Kontrol Raporu: İtirazlar üzerine, Genel Müdürlüğün görevlendirdiği konu uzmanları tarafından, itiraza konu durum ile ilgili hazırlanan raporu,
- ğ) Parti: Türü, çeşidi, anacı, yaşı, boyu ve ambalajları aynı olan ve bir seferde muayeneye ve kontrole sunulan üretim materyali ve fidanların yeknesaklığı ve kökeniyle tanımlanabilir birimini,
- h) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğünü,
- ı) Üç nolu damızlık ünitesi: İki nolu ünitelerden elde edilen veya yurtdışından ithal edilen ve temel kademeye sahip olduğu belgelendirilen üretim materyalleri veya fidanlarla, Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar tarafından izolasyon mesafesine uygun açık alanlarda kurulan ve sertifikasyona tabi zararlı organizmalardan ari üretim materyali elde edilen meyve/asma damızlık bitkilerini,
- i) Üretim materyali: Meyve/asma fidanlarının üretilmesinde kullanılan çelik, aşı gözü, aşı kalemi, klon, doku kültürü ortamındaki bitkicik, sürgün ucu ve meristem gibi vejetatif, tohum, çöğür ve yoz gibi generatif materyali,

j) Virüsten ari: Bu Talimatta belirtilen virüs etmenleri açısından temiz olduğu bilinen üretimleri,

k) Zararlı organizma: Bitkilerde ve bitkisel ürünlerde zarar yapan bütün biyolojik dönemlerdeki tüm hayvanları, bitkiler âlemine bağlı canlı organizmalar ile fungus, bakteri, virüs, nematod, fitoplazma ve diğer patojenleri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bitki Sağlığı Standartlarında Genel Şartlar

Genel şartlar

MADDE 4 – (1) Meyve/asma fidan ve üretim materyallerinde bitki sağlığı standartları ile ilgili genel hükümler aşağıda yer almaktadır.

a) Bir ve iki nolu damızlık ünitelerinde ismine doğruluk ve bitki sağlığı kontrolleri TTSM, bitki sağlığı kontrol kuruluşu ve Bakanlık İl Müdürlüğü uzmanları tarafından yapılır. TTSM veya bitki sağlığı kontrol kuruluşu uzmanının yapacağı tüm kontrollerde, Bakanlık İl Müdürlüğü uzmanının da katılması gerekmektedir.

b) Üç nolu damızlık üniteleri, standart üretim materyali alınan damızlıklar, ön temel/temel/sertifikalı/standart fidanda ismine doğruluk ve bitki sağlığı kontrolleri Bakanlık İl Müdürlüğü uzmanları tarafından yapılır.

c) 1 ve 2 nolu damızlık ünitelerinde bitki sağlığı kontrol kuruluşu olarak yetkili kuruluşlar, Ek 1’de yer almaktadır.

ç) Ön temel/temel/sertifikalı/standart üretim materyali ve fidanda yapılacak laboratuvar analizleri Ek 1’de belirtilen kuruluşlar tarafından yapılır. Ancak sertifikalı/standart üretim materyali ve fidanda karantina uygulamaları gereği yapılması zorunlu olanlar dışındaki zararlı organizmalar için yapılacak laboratuvar analizleri Ek 2’de belirtilen kuruluşlara da yaptırılabilir.

d) Ön temel/ temel/ sertifikalı fidan ve üretim materyali, 12/01/2011 tarih ve 27813 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik’te yer alan bitki sağlığı kontrollerine ilaveten, varsa Ek 3’te belirtilen etmenler açısından da kontrol edilir.

e) Standart üretim materyali ve fidanda bitki sağlığı kontrolleri, Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılır.

f) Tüm fidan ve üretim materyalinde bitki sağlığı standartlarında uygulanacak izolasyon mesafeleri Ek 4’de yer almaktadır.

g) Bu Talimatta sertifikasyona tabi türlerde bitki sağlığı standartları açısından herhangi bir etmen adı belirtilmeyen meyve/asma türlerinin ön temel/ temel/ sertifikalı üretim materyali/fidanlarda, sadece Bitki Pasaportu Sistemi ve Operatörlerin Kayıt Altına Alınması Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda kontroller yapılır.

ğ) Ön temel/ temel/ sertifikalı üretim materyali/ fidan başvurusu sonucunda, bu Talimat doğrultusunda yapılan bitki sağlığı kontrolü sonucu karantina etmeni olmayan, ancak sertifikasyona tabi etmen bulaşıklığının saptanması halinde, üretimlere standart fidan/üretim materyali sertifika/belge ve etiketi düzenlenebilir.

h) Yurtdışından ithal edilerek kurulan bir, iki ve üç nolu damızlık ünitesi de, bu Talimatta yer alan bitki sağlığı standartlarına tabidir.

ı) Damızlık, fidan ve anaç köklendirme parsellerinde tesisden önce, Kayıt Sertifikası alınmalı; yetiştiricilik alanının üretime uygunluğu saptanmalıdır.

i) Bitkilerden laboratuvar analizi için örnekler, analizi yapacak kuruluş uzmanı ve/veya Bakanlık İl Müdürlüğü uzmanı tarafından, Bakanlıkça belirlenen teknik mevzuatlar çerçevesinde veya analizi yapacak kuruluş uzmanının belirttiği şekilde alınır.

j) Ek 1 ve Ek 2’de yer alan kuruluşlar, incelemeye tabi örneklerin teslim edilmesinden itibaren en kısa sürede laboratuvar analiz sonucu düzenlemekle yükümlüdür.

k) Kontrol ve/veya analiz görevini yapamayacak kuruluşlar, başvurunun yapılmasından itibaren en geç 10 gün içinde ilgili İl Müdürlüğüne yazılı bilgi vermek zorundadır. Bu durumda İl Müdürlüğü analiz edilecek bitkilerin sertifika sınıfına göre başvuruyu Ek 1 veya Ek 2’de belirtilen yetkili diğer bir kuruluşa yönlendirebilir.

l) Sadece topraksız (köksüz) üretim materyalinin alındığı durumlarda (çelik, aşığözü, aşıkalemî, sürgün ucu, meristem ve tohum) damızlık tesis edilmiş toprak veya harçta Ek 3’de belirtilen veya karantina nematodu ile bulaşıklık açısından inceleme yapılmasına gerek olmayıp, bulaşıklık saptanması halinde dahi; damızlığın kullanımına devam edilebilir. Ancak klon damızlığı, çöğür/yoza veya fidan üretim parselinde söz konusu nematodlarla bulaşıklığın saptanması halinde, Bakanlık İl Müdürlüğü tarafından gerekli teknik tedbir ve işlemler uygulanır.

m) Bakanlık İl Müdürlüğü dışındaki kuruluş uzmanı/uzmanları tarafından yapılan tüm kontrol/analiz sonuçları, kontrolde görevli kuruluş tarafından ilgili İl Müdürlüğüne ve üreticiye bildirilecektir.

n) Damızlık, fidan ve anaç köklendirme parsellerinde uygulanacak bitki sağlığı kontrolü ve izolasyon mesafesi, verilen beyanname sınıfı dikkate alınarak uygulanır.

o) İl Müdürlüğünce uygun görülmesi halinde Bakanlık İlçe Müdürlüğü personeli tohumluk kontrolörü, Bakanlık İl Müdürlüğü adına bu Talimatta belirtilen işlemleri yapabilir.

ö) Damızlık bitkilerde çeşit tespitinden sonra, tohum anaçları hariç, çiçeklenmeye izin verilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bitki Sağlığı Standartlarında Zararlı Organizma Kontrolleri ve İzolasyon Mesafesi

Bitki Sağlığı Standartlarında Zararlı Organizma Kontrolleri

MADDE 5 – (1) Bitki Sağlığı Standartları açısından dikkate alınacak zararlı organizma, kontrol şekli ve sıklığı ile ilgili uygulanacak yöntem aşağıda belirtilmiştir.

a) Parsel içine dışardan su akışı olmamalı; alet-ekipmanlar her bitkide/klon anaçlarında birbirine bağlı her bütünde, fidan parselinde ise her partide kullanıldıktan sonra dezenfekte edilmelidir.

b) Damızlıklarda ilkbahar ve/veya yaz ile sonbahar kontrollerinin, tüplü fidan veya tüplü üretim materyallerinde ilkbahar, yaz veya sonbahar kontrollerinden en az birisinin, açık köklü fidan ve açık köklü üretim materyallerinde ise yaz ve sonbahar kontrollerinin yapılmasına dikkat edilmelidir. Makroskobik kontrolde tüm bitkiler ve fidanlar esas alınacaktır.

c) Ek 3’de yer alan mücadelesi mümkün olan etmenlere karşı, bitki sağlığı kontrol kuruluşu/İl Müdürlüğü üreticiden gerekli mücadele işlemlerini yapmasını istemeye yetkilidir. Yapılacak sonraki kontrol sonucunda uygun bulunması halinde üretimin sertifika/belge alması sağlanır.

ç) Karantina etmeni dışında, Ek 3’de yer alan herhangi bir zararlı organizma bulaşıklığı olan sertifikalı fidanda makroskobik bulaşıklık görülenlerin satılmaması kaydıyla %2 toleransa izin verilir; zararlı organizma bulaşıklığı makroskobik olarak görülen bitkiler dışında, diğerleri sadece sertifikalı üretim materyali/fidan olarak pazarlanabilir. Bulaşıklık oranının %2’den fazla olması halinde üretici, makroskobik olarak temiz görülen üretim materyali/fidanlara standart üretim materyali/fidan etiket ve belge talebinde bulunabilir. Bulaşık görülenler için, mücadelesi mümkün olanlarda gerekli mücadele yapılır. Mücadelesi mümkün olmayan etmenle bulaşıklığın makroskobik olarak görüldüğü

fidanları imha ettirmeye İl Müdürlüğü yetkilidir. Ön temel,temel ve sertifikalı üretim materyalleri ile ön temel ve temel fidanlarda bulaşıklık toleransı %0'dır.

d) İç ve dış karantina etmeniyle bulaşıklık saptanması halinde, gerekli karantina tedbirleri alınır ve bu durum Genel Müdürlüğe bildirilir.

e) Sertifikasyona tabi etmenlerle ilgili kontroller, Ek 3'te belirtildiği şekilde yapılır.

f) Özel korumalı tel serada (screenhouse) bulunan 1 ve 2 nolu damızlık bitkilerinde, şüpheli durumlar dışında, seraya konulma tarihinden sonraki 2 yıl laboratuvar analizi yapılması sertifikalandırma için yeterlidir.

g) Tel sera dışında olan, fakat yeterli izolasyon mesafesindeki bir nolu damızlık bitkilerinde her yıl; 2 nolu damızlık bitkilerinde 3 yılda bir ve damızlık bitkilerinin her yıl 1/3'ü laboratuvar analizine tabi tutulur.

ğ) Yeterli izolasyon mesafesine sahip olmayan 1 nolu ve 2 nolu damızlık bitkilerinde her yıl tüm bitkilerden alınan örnekler analize tabi tutulur. Bu bitkilerin (tohum anaçları hariç) plakalandırmadan sonra en geç 2 yıl içinde bu Talimat şartlarını karşılaması sağlanır ve daha sonrasında bu bitkiler için ön temel ve temel beyanname verilemez. Tohum anaçlarında süre sınırlaması yoktur.

h) Ön temel, temel veya sertifikalı üretim materyali sertifikasına sahip olması ve zararlı organizma bulaşmasına karşı gerekli önlem alınması halinde, anaç köklendirme veya fidan üretimlerinde, şüpheli durum dışında tekrar analiz yapılmadan sertifika ve etiket düzenlenebilir.

ı) Serada olan veya izolasyon şartlarını sağlayan 3 nolu damızlıklarda ön temel/temel ve sertifikalı fidan üretimlerinde sadece şüpheli durumda laboratuvar analizi istenir.

i) 3 nolu damızlık ünitelerinde, izolasyon mesafesinin yeterli olmaması halinde, 3 nolu damızlıkta 5 yılda tüm bitkilerde ve her çeşitte inceleme yapılacak şekilde, her yıl bitkilerin 1/5'inden alınan örnekler laboratuvar analizine tabi tutulur.

j) Tohum anaçlarında izolasyonun yeterli olup olmamasına bakılmaksızın, 1 nolu/ 2 nolu/ 3 nolu damızlıklarda Ek 3'de belirtilen virüs hastalıkları açısından her yıl laboratuvar analizi tekrarlanır.

k) Virüsten ari üretim materyali kullanılması ve bitki sağlığı uzmanı tarafından virüs bulaşmasını önleyici tedbirler altında fidan üretimi yapıldığına kanaat getirilmesi halinde; tekrar virüs analizi yapılmaksızın fidana virüsten ari sertifika ve etiket düzenlenebilir. Aksi halde bitki sağlığı kontrol kuruluşu tarafından yapılacak analiz sonucuna göre fidan virüsten ari olabilir.

l) Genel Müdürlük, gerekli görmesi halinde 1 ve 2 nolu damızlık sahibi araştırma kuruluşlarına, kendi üretimlerinde analiz yetkisi verebilir. Yetkinin süresi, iptali ve kapsamı Genel Müdürlükçe belirlenir.

İzolasyon mesafesi

MADDE 6 – (1) Bitki Sağlığı Standartları açısından izolasyon mesafeleri ile ilgili olarak uygulanacak yöntem aşağıda verilmiştir.

a) Özel korumalı tel sera (screenhouse) dışında yer alan 1 nolu, 2 nolu ve 3 nolu damızlık bitkileri, Ek 4'te belirtilen izolasyon mesafesini sağlaması halinde, tesisten itibaren zeytinde en fazla 40 yıl, diğer türlerde en fazla 25 yıl kullanılabilir. İzolasyon mesafesinin yeterli olmaması halinde ise 1 ve 2 nolu damızlıkların plakalandırmadan itibaren en fazla 2 yıl; 3 nolu damızlıkta zeytinde en fazla 30 yıl, diğerlerinde en fazla 15 yıl süreyle kullanımına izin verilir. Özel korumalı tel sera dışındaki tohum anaçlarında ise, süre sınırlaması uygulanmaz ve her yıl analiz yapılması kaydıyla ön temel, temel, sertifikalı ve standart üretim materyali elde edilebilir. Bu konudaki takibi, üretici ve Bakanlık İl Müdürlüğünde görevli tohumluk kontrolörü yapar.

b) Ek 4'de yer alan izolasyon mesafeleri, tel sera (screenhouse) dışında bulunan ve sertifikasyon sistemi içinde yer alan damızlıklar ile yakın türde diğer damızlık/meyve bahçeleri/bağlar ile olan aralık mesafeleridir.

c) Bu Talimat'ta belirtilen izolasyon mesafeleri, karantina tedbirleri için gerekli mesafeden az olması halinde, karantina açısından istenilen izolasyon mesafesi uygulanır.

ç) Standart üretim materyali ve standart fidan üretim parselleri ile meyve bahçesi/bağ arasında, karantina tedbirlerinden az olmamak kaydıyla, en az 4 m izolasyon mesafesi bırakılması gerekmektedir.

d) 1 nolu, 2 nolu ve 3 nolu damızlık bitkilerinde birbiri arasında izolasyon mesafesi uygulanması zorunluluğu yoktur.

e) Bu Talimat'ta belirtilen şüpheli durum; kontrol edilen bitkide etmenin belirtisinin görülmesi veya yakın çevresinde söz konusu etmen bulaşıklığının saptanması olup; bu durumda analiz sonucuna göre üretimler sertifikalandırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **İtiraz**

İtiraz

MADDE 7 – (1) Bitki sağlığı standartları açısından düzenlenen belgelere itirazlar, üretici tarafından belgenin kendisine tebliğ edilmesinden itibaren yedi gün içinde Genel Müdürlüğe yapılır.

(2) Genel Müdürlük, söz konusu itirazı değerlendirerek analizin yapıldığı ildeki Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü başkanlığında, analizi yapan kuruluştan 1 ve söz konusu kuruluş dışında, Adana Biyolojik Mücadele Araştırma İstasyonu, Ankara Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü, veya İzmir Ziraî Mücadele Araştırma İstasyonu'ndan 1 konu uzmanından oluşan İtiraz İnceleme Kurulu'nu görevlendirir. Kurul çalışmasını, analizi yapan kuruluştaki yapar. Yapılan görevlendirme itiraz sahibine bildirilir. İtiraz sahibi, görevlendirilen kuruluşların döner sermaye hesabına kontrol ücretini yatırır.

(3) Bitki sağlığı standartlarında analizi yapan uzman, İtiraz İnceleme Kuruluna tüm bilgi, belge ve fotoğrafları verir. Kurul ihtiyaç duyulması halinde, yeniden analiz yaptırabilir. Tüm işlemlerin tamamlanması ile birlikte Kurul tarafından, İtiraz Kontrol Raporu düzenlenir ve sonuç en geç bir hafta içinde Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlük itiraz sonucu alınan kararı üreticiye, sertifikasyon kuruluşuna ve başvuru kuruluşuna gönderir.

(4) Söz konusu alınan karar sertifikasyona esas nihai karar olup, itiraz edilemez.

(5) İtiraz sonucu yapılan inceleme beyanname yılının sonuna kadar tamamlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ücretler

MADDE 8 – (1) Bu Talimat kapsamındaki sertifikasyon ve kontrol hizmetleri ücrete tabidir. Ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Değişik ibare:RG-25/5/2012-28303) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına peşin olarak yatırılır. Bu ücretler, Bakanlık tarafından her yıl ocak ayında yeniden değerlendirilme oranına göre belirlenir. Bitki sağlığı kontrollerinde yetkili kuruluşlar, belirlenen bu ücretin üzerinde ücretlendirme yapamaz.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Talimat Genel Müdür Olur'u tarihinde yürürlüğe girer; ancak kontrolleri tamamlanmış 2013 yılı fidan ve üretim materyali üretimlerinde bu Talimat hükümleri geçerli değildir.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Talimat hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.

Ek 1**1 ve 2 Nolu Damızlık Ünitelerinde Bitki Sağlığı Kontrol Kuruluşu**

1-2 Nolu Kuruluş Adı	İli	Kontrolde Görevli Kuruluş Adı
BATEM	Antalya	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Antepfıstığı Araştırma İstasyonu	Gaziantep	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Meyvecilik Araştırma İstasyonu	Isparta	Zirai Mücadele Merkez Arş.Ens. - Ankara
Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü	Yalova	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
D.Akdeniz Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma İstasyonu	Kahramanmaraş	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Bağcılık Araştırma İstasyonu	Manisa	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
Bahçe Kültürleri Araştırma İstasyonu	Erzincan	Zirai Mücadele Merkez Arş.Ens. - Ankara
Bağcılık Araştırma İstasyonu	Tekirdağ	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü	İzmir	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü	Samsun	Zirai Mücadele Merkez Arş.Ens. - Ankara
Fındık Araştırma İstasyonu	Giresun	Zirai Mücadele Merkez Arş.Ens. - Ankara
İncir Araştırma İstasyonu	Aydın	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir/
Bahçe Kültürleri Araştırma İstasyonu	Mersin	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Kayısı Araştırma İstasyonu	Malatya	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Zeytincilik Araştırma İstasyonu	İzmir	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
Fidan ve Fide Test Merkezi Müdürlüğü	Bursa	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir
Beta İnş.Tur.Zir.Hayv.Sul.Fid.San.T ic.Ltd.Şti.	Adana	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü	Kahramanmaraş	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana
19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü	Samsun	Zirai Mücadele Merkez Arş.Ens. - Ankara
Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü	İzmir	Zirai Mücadele Arş.İst. - İzmir/ Ege Ü.Ziraat F. Bitki Koruma B.-İzmir
Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü	Adana	Biyolojik Mücadele Arş.İst. - Adana/ Çukurova Ü.Ziraat F. Bitki Koruma B.- Adana

Ek 2**Sertifikalı/Standart Üretim Materyali ve Fidanda Labortuar Analizini
Yapmakla Yetkilendirilen Kuruluşlar**

Tür Adı	Etmen Adı	Yetkili Kuruluş
Sert Çekirdekli Meyve Türleri	Virüsler	Eğirdir Meyvecilik Araştırma İ.
		Yalova Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez A.E.
		Karacabey Fidan ve Fide Test M.
Yumuşak Çekirdekli Meyve Türleri	Virüsler	Eğirdir Meyvecilik Araştırma İ.
		Yalova Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez A.E.
		Karacabey Fidan ve Fide Test M.
Asma	Tüm fungal, bakteriyel ve viral etmenler	Manisa Bağcılık Araştırma İ.
	Tüm etmenler	Yalova Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez A.E.
		Tekirdağ Bağcılık Araştırma İ.
Turunçgiller	Tüm etmenler	BATEM
Zeytin	Tüm etmenler	BATEM
Nar	Tüm etmenler	BATEM
Trabzon Hurması	Tüm etmenler	BATEM

Sertifikasyona Tabi Zararlı Organizma Listesi ile Kontrol Şekli

Tür Adı	Etmten	Sertifikasyona tabi zararlı organizma	Kontrol şekli
ANTEPFISTIĞI	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumundan azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Böcek ve akar	Amerikan beyaz kelebeği (<i>Hyphantria cunea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Antepfistığı dal güvesi (<i>Kermania pistaciella</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Antepfistığı karagözkurdu (<i>Hylesinus vestitus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Antepfistığı kabuklu biti [<i>Pistaciaspis (Lepidosaphes) pistaciae</i>]	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.

ANTEPFISTIĞI	Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
ARMUT	Virüs	Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot trichovirus</i>)	Yılda en az bir defa görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Apple stem grooving capillovirus</i>	Yılda en az bir defa görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Apple stem pitting foveavirus</i>	Yılda en az bir defa görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Ateş yanıklığı (<i>Erwinia amylovora</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel olarak bitkiler kontrol edilir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Pseudomonas çiçek yanıklığı (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Armutta geriye doğru ölüm [<i>Phytoplasma pyri</i> (<i>Pear decline phytoplasma</i>)]	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumundan azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı

ARMUT	Böcek ve akar		yönünden kontrol edilir.	
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.	
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Dal, sürgün ve yaprak örnekleri binoküler altında incelenir.	
	Fungus	Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır. Dal örnekleri binoküler altında incelenir.	
		Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.	
		<i>Sclerotium rolfsii</i>	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.	
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.	
	ASMA	Virüs	<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
			Kısa boğum hastalığı (<i>Grapevine fanleaf nepovirus</i>) (GFLV)	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskobik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
			<i>Strawberry latent ringspot nepovirus</i> (SLRSV)	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskobik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		Arabis mozaik	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-	

ASMA	Virüs	hastalığı (<i>Arabidopsis mosaic nepovirus</i>) (ArMV)	Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		Domates siyah halka hastalığı (<i>Tomato black ring nepovirus</i>) (TBRV)	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		Ahududu halka leke hastalığı (<i>Raspberry ring spot nepovirus</i>) (RpRSV-ch) (RpRSV-g)	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Grapevine leafroll associated ampeloviruses</i> (GLRaV)	Yılda 1 kez Ağustos-Eylül-Ekim aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; sonbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Grapevine vitivirus A</i> (GVA)	Yılda 1 kez Mayıs-Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; ilkbaharda yaprak ve sürgünlerden veya kışın dormant sürgünlerden örnek alınıp laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Grapevine fleck maculovirus</i> (GFkV)	Amerikan asma anaçlarında yılda 1 kez Haziran-Temmuz aylarında aktif sürgünler ve yapraklar makroskopik olarak kontrol edilir; Yaprak ve sürgünler veya kışın dormant sürgünler laboratuvar analizine tabi tutulur. Vitis vinifera'da belirti oluşturmadığı için yılda 1 kez ilkbaharda aktif sürgünler ve yapraklar ya da kışın dormant dönemde yıllık sürgünlerde laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Grapevine rupestris stem pitting</i>	Amerikan asma anaçlarında yılda 1 kez Haziran-Temmuz aylarında

ASMA		<i>associated foveavirus</i> (GRSPV)	aktif sürgünler ve yapraklar kontrol edilir, yapraklar veya kışın dormant sürgünler laboratuvar analizine tabi tutulur. Vitis vinifera’da belirti oluşturmadığı için, yılda 1 kez ilkbaharda aktif sürgünler ve yapraklar ya da kışın dormant dönemde yıllık sürgünler laboratuvar analizine tabi tutulur.
	Bakteri	Bağlarda kök uru (<i>Agrobacterium vitis</i>)	Damızlıklar: bitkiler dormant dönemde ur oluşumu yönünden incelenir, şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır; Latent enfeksiyonu belirlemek için sürgün örnekleri alınır ve laboratuvarda incelenir. Fidanlar: Açık köklü fidanlar söküm zamanı, <i>tüplü</i> fidanlar ise satış öncesi ur oluşumu yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır. Latent enfeksiyonu belirlemek için sürgün örnekleri alınır ve laboratuvarda incelenir.
		Asmada İsilik Marazı (<i>Xylophilus ampelinus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Pierce’s hastalığı (<i>Xylella fastidiosa</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol ve şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Flavescence doree fitoplazma (<i>Candidatus Phytoplasma vitis</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol ve şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Bois Noir fitoplazma (<i>Candidatus Phytoplasma solani</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol ve şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)

ASMA	Nematod	Turunçgil nematodu (<i>Tylenchulus semipenetrans</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema index</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema italie</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematod (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Reniform nematod (<i>Rotylenchulus reniformis</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve	Bağ filokserası (<i>Viteus vitifolii</i>) (Kendi kökü üzerinde yetiştirilen <i>V.vinifera</i> çeşitlerinde)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik olarak genel bir inceleme yapılır; Kök örnekleri binoküler altında incelenir.

ASMA	akar	Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik olarak genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	<i>Phaeoacremonium</i> spp.(asmada patojen olan türler), <i>Paeomoniella chlamydospora</i> <i>Cylindrocarpon</i> spp. (asmada patojen olan türler) <i>Stereum hirsutum</i> , <i>Phellinus igniarius</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Eutypa geriye doğru ölüm hastalığı (<i>Eutypa lata</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Ölököl (<i>Phomopsis viticola</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme ve şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme ve şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
AYVA	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot virus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere bitkiler görsel olarak kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Apple stem grooving capillovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere bitkiler görsel olarak kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Virüs	<i>Apple stem pitting</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere

AYVA		<i>foveavirus</i>	bitkiler görsel olarak kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Ateş yanıklığı (<i>Erwinia amylovora</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Böcek ve akar	Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	<i>Phytophthora</i> kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
		<i>Sclerotium rolfsii</i>	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.

AYVA		<i>Rosellinia</i> kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
BADEM	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot trichovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Şarka hastalığı (<i>Plum pox potyvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Erik cücelik hastalığı (<i>Prune dwarf ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Prunus nekrotik halka leke hastalığı (<i>Prunus necrotic ringspot ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir. Laboratuvar analizi yapılır.
		Domates siyah halka hastalığı (<i>Tomato black ring nepovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Badem dal kanseri (<i>Pseudomonas amygdali</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Bakteriyel kanser ve zamklanma hastalığı (<i>P.syringae</i> pv. <i>syringae</i> ve <i>P.s.pv. morsprunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.

BADEM	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Badem yazıcı böceği (<i>Scolytus amgdali</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Şeftali filiz güvesi (<i>Anarsia lineatella</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Dut kabuklu biti (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.

BADEM		Şeftali virgül kabuklu biti (<i>Nitolaspis halli</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
CEVİZ	Bakteri	Ceviz bakteriyel yanıklık (<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Virüs	Kiraz yaprak kıvrılma hastalığı (<i>Cherry leaf roll</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.

CEVİZ	Fungus	<i>nepovirus</i>)	
		Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme) yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
ELMA	Virüs	Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot trichovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Apple stem grooving capillovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Apple stem pitting foveavirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Ateş yanıklığı (<i>Erwinia amylovora</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Kök kanseri (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Köklerde aşırı saçaklanma (<i>Agrobacterium rhizogenes</i>)	Fidan söküm döneminde kökler aşırı saçaklanma yönüyle incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Pseudomonas</i> çiçek	Vejetasyon döneminde en az 1

ELMA	Bakteri	yanıklığı, (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>)	defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Candidatus</i> Phytoplasma mali (Apple proliferation phytoplasma)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Böcek ve akar	Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Elma pamuklu biti (<i>Eriosoma lanigerum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar)

ELMA	Fungus	çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
ERİK	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot trichovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
		Şarka hastalığı (<i>Plum pox potyvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
		Prunus nekrotik halka leke hastalığı (<i>Prunus necrotic ring spot ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
		Erik cücelik hastalığı (<i>Prune dwarf ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
		Domates halka leke hastalığı (<i>Tomato ring spot nepovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
		Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuar analizi yapılır.
	Bakteri	Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuar analizi yapılır.
		Bakteriyel kanser ve zamklanma hastalığı (<i>Pseudomonas syringae pv.syringae ve P.s.pv.morsprunoru m</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuar analizi yapılır.
		European stone fruit yellows phytoplasma (<i>Candidatus Phytoplasma prunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuar analizi yapılır.

ERİK	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Reniform nematod (<i>Rotylenchulus reniformis</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.

ERİK	Böcek ve akar	Meyve yazıcı böceği (<i>Scolytus rugulosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Erik koşnili (<i>Sphaerolecanium prunastri</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
FINDIK	Virüs	Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Fındık bakteriyel yanıklık hastalığı (<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>corylina</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Bakteriyel kanser ve çökme (<i>Pseudomonas avellanae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi

FINDIK			ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Böcek ve akar	Fındık kozalak akarı (<i>Phytoptus avellanae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Fındık gal sineği (<i>Mikomyia coryli</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Amerikan beyaz kelebeği (<i>Hyphantria cunea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Armillaria kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
İNCİR	Virüs	İncir mozaik hastalığı 1. AFCV 1-2: <i>Arkansas fig closterovirus 1-2</i> 2. FBV-1: <i>Fig badnavirus-1</i> 3. FLMaV: <i>Fig leaf mottle associated virus</i> 4. FLV-1: <i>Fig latent virus-1</i> 5. FMaV: <i>Fig mosaic associated</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Virüs		

İNCİR		<p><i>virus</i></p> <p>6. FMMAV: <i>Fig mild mottle associated virus</i></p> <p>7. FMV: <i>Fig mosaic virus</i></p>	
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Turunçgil nematodu (<i>Tylenchulus semipenetrans</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İncir kist nematodu (<i>Heterodera ficī</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Kanlıbalsıra (<i>Ceroplastes rusci</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		İncir çelik marazı (<i>Phomopsis cinerascens</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme;
	İNCİR	Fungus	<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü

		(<i>Armillaria mellea</i>)	şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.	
KAYISI	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leaf spot virus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		Şarka hastalığı (<i>Plum pox potyvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		Erik cücelik hastalığı (<i>Prune dwarf ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		Prunus nekrotik halka leke hastalığı (<i>Prunus necrotic ringspot ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		Domates halka leke hastalığı (<i>Tomato ring spot nepovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		<i>Plum bark necrosis stem pitting associated virus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
		<i>Apricot latent virus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.	
	Bakteri	Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.	
		Bakteriyel kanser ve zamklanma hastalığı (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.	
		European stone fruit yellows phytoplasma (<i>Candidatus phytoplasma prunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.	
			Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi

KAYISI	Nematod		ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Reniform nematod (<i>Rotylenchulus reniformis</i>)	Dikim ncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim ncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim ncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim ncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal önekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur çgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal önekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal önekleri binoküler altında incelenir.
		Doğu meyve güvesi (<i>Cydia molesta</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal önekleri binoküler altında incelenir.
		Ŗeftali filiz güvesi (<i>Anarsia lineatella</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal

KAYISI	Böcek ve akar		örnekleri binoküler altında incelenir.
		Dut kabuklu biti (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Şeftali virgül kabuklu biti (<i>Nitolaspis halli</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Çiçek tripsi (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Şeftali virgül kabuklu biti [<i>Mercetaspis halli</i> (<i>Nilotaspis halli</i>)]	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Meyve yazıcı böceği (<i>Scolytus rugulosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar)

KAYISI	Fungus	çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
KESTANE	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne spp.</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Fungus	Mürekkep hastalığı (<i>Phytophthora cambivora</i>)	Yılda 2 defa (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Kestane kanseri (<i>Cryphonectria parasitica</i>)	Yılda 2 defa (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
KİRAZ-VIŞNE	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leafspot virus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Cherry leaf roll nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Prunus nekrotik halka leke hastalığı (<i>Prunus necrotic ringspot ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Erik cücelik	Yılda en az bir defa olmak üzere

KİRAZ-VİŞNE	Virüs	hastalığı (<i>Prune dwarf ilarvirus</i>)	görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Domates halka leke hastalığı (<i>Tomato ring spot nepovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Arabis mosaic nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Cherry mottle leaf trichovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Raspberry ringspot nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Strawberry latent ringspot nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Tomato black ring nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Bakteriyel kanser ve zamklanma hastalığı (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> ve <i>P.s.pv.morsprunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		European stone fruit yellows phytoplasma (<i>Candidatus phytoplasma prunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.	
	Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda	

KİRAZ-VİŞNE	Nematod		azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Dut kabuklu biti (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Meyve yazıcı böceği (<i>Scolytus rugulosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)
	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)		Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik

KİRAZ-VIŞNE	Fungus		inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora</i> spp.)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
NAR	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
	Böcek ve akar	Amerikan beyaz kelebeği (<i>Hyphantria cunea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora</i> spp.)	Yılda 1-2 defa (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar)

NAR	Fungus	çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.
ŞEFTALİ- NEKTARİN	Virüs	Elma klorotik yaprak leke hastalığı (<i>Apple chlorotic leafspot trichovirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Elma mozaik hastalığı (<i>Apple mosaic ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Şarka virüs hastalığı (<i>Plum pox potyvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Prunus nekrotik halka leke hastalığı (<i>Prunus necrotic ringspot ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Erik cücelik hastalığı (<i>Prune dwarf ilarvirus</i>)	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Strawberry latent ringspot nepovirus</i>	Yılda en az bir defa olmak üzere görsel olarak bitkiler kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
	Bakteri	Kök uru (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)	Söküm zamanı kökler ur varlığı yönünden incelenir; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		Bakteriyel kanser ve zamklanma hastalığı (<i>Pseudomonas syringae pv.syringae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
		European stone fruit yellows phytoplasma (<i>Phytoplasma prunorum</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.

ŞEFTALİ-NEKTARIN	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Reniform nematod (<i>Rotylenchulus reniformis</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus elongatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		İğne nematodları (<i>Longidorus attenuatus</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Çiçek tripsi (<i>Frankliniella occidentalis</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Yaprak, sürgün örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.

ŞEFTALİ-NEKTARİN	Böcek ve akar	Dut kabuklu biti (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Şeftali filiz güvesi (<i>Anarsia lineatella</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Doğu meyve güvesi (<i>Cydia molesta</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Şeftali virgül kabuklu biti (<i>Nitolaspis halli</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		San jose kabuklu biti (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Meyve yazıcı böceği (<i>Scolytus rugulosus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Phytophthora kök ve kökboğazı çürüklüğü (<i>Phytophthora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Sitospora kanseri (<i>Cytospora spp.</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.

TRABZON HURMASI	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.	
		Turunçgil nematodu (<i>Tylenchulus semipenetrans</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.	
	Böcek ve akar	Amerikan beyaz kelebeği (<i>Hyphantria cunea</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.	
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.	
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.	
	Fungus	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.	
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.	
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskopik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskopik inceleme yapılır.	
	TURUNÇGİLLER	Virüs	<i>Citrus tristeza closterovirus</i>	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
			<i>Citrus infectious variegation ilarvirus</i> (CIVV)	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
Psorosis: Kavlama grubu virüs			İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi	

TURUNÇGİLLER	Virüs	hastalıkları-CPV	yapılır.
		Satsuma cücelik virüsü (<i>Satsuma dwarf virus</i>)	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Citrus leaf rugose ilarvirus</i>	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Citrus exocortis viroid</i>	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Citrus cachexia xyloporosis viroid</i>	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir, Laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Spiroplazma citri</i>	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Taşlaşma (<i>Impietratura</i>)	İlkbahar ve sonbahar sürgünlerinde ve gövdede makroskopik gözlemler ve laboratuvar analizi yapılır.
		Damar şişkinliği (<i>Citrus vein enation-woody gal</i>)	İlkbahar ve sonbahar sürgünleri kontrol edilir; Laboratuvar analizi yapılır.
		Turunçgil klorotik cücelik hastalığı (CCDD)	İlkbahar ve sonbahar sürgünlerinde makroskopik gözlemler ve laboratuvar analizi yapılır; Gerek duyulduğunda ise biyolojik indekslemeye (<i>Citrus macrophylla</i>) alınır.
	Bakteri	Turunçgil dal yanıklığı (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskopik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Turunçgil nematodu (<i>Tylenchulus semipenetrans</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
			Dikim öncesi ilkbahar ya da

TURUNÇGİLLER	Nematod	Reniform nematod (<i>Rotylenchulus reniformis</i>)	sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Turunçgil yünlü beyazsineği (<i>Aleurothrixus floccus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Turunçgil ipekli beyazsineği (<i>Paraleyroides minei</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Turunçgil beyazsineği (<i>Dialeurodes citri</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Defne beyazsineği (<i>Parabemisia myricae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Fungus	Uç kurutan hastalığı (<i>Deuterophoma tracheipphyla</i>)
	Turunçgil zamk hastalığı (<i>Phytophthora spp.</i>)		Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
	Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)		Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
	<i>Armillaria</i> kök		Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar)

	Fungus	çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
ZEYTİN	Virüs	<i>Arabidopsis mosaic nepovirus</i>	Yılda en az 1 defa bitkiler kontrol edilir; laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Cucumber mosaic cucumovirus</i>	Yılda en az 1 defa bitkiler kontrol edilir; laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Strawberry latent ringspot sadwavirus</i>	Yılda en az 1 defa bitkiler kontrol edilir; laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Cherry leaf roll nepovirus</i>	Yılda en az 1 defa bitkiler kontrol edilir; laboratuvar analizi yapılır.
		<i>Olive latent virus-1</i>	RT-PCR kullanılır.
	Bakteri	Zeytin dal kanseri (<i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa görsel kontrol; şüpheli durumda laboratuvar analizi yapılır.
	Nematod	Kök ur nematodları (<i>Meloidogyne</i> spp.)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa, üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır. Söküm esnasında kökler makroskobik olarak ur varlığı yönünden kontrol edilir.
		Kamalı nematodlar (<i>Xiphinema diversicaudatum</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
		Turunçgil nematodu (<i>Tylenchulus semipenetrans</i>)	Dikim öncesi ilkbahar ya da sonbaharda 1 defa üretim yapılacak alandan toprak analizi ve söküm olmaması durumunda azami 4 yılda bir analiz tekrarı yapılır.
	Böcek ve akar	Kambur üçgen böceği (<i>Cerasa bubalus</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Avrupa kırmızı örümceği (<i>Panonychus ulmi</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
		Yaprak büken (<i>Cacoecimorpha pronubana</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, yaprak ve dal

ZEYTİN	Böcek ve akar		örnekleri binoküler altında incelenir.
		Zeytin fidan tırtılı (<i>Palpita unionalis</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa göz ile genel bir inceleme yapılır; Sürgün, dal örnekleri binoküler altında incelenir.
	Fungus	Vertisilyum solgunluğu (<i>Verticillium dahliae</i>)	Vejetasyon döneminde en az 1 defa makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		Rosellinia kök çürüklüğü (<i>Rosellinia necatrix</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.
		<i>Armillaria</i> kök çürüklüğü (<i>Armillaria mellea</i>)	Yılda 1-2 kez (İlkbahar-Sonbahar) makroskobik inceleme; şüphelenilen örneklerden izolasyon ve mikroskobik inceleme yapılır.

Ek 4**ÜRETİM MATERYALİ/FİDAN ÜRETİMİNDE BİTKİ SAĞLIĞI STANDARTLARI
AÇISINDAN DİKKATE ALINACAK İZOLASYON MESAFELERİ**

Bitki Grubu	1 nolu damızlık (Ön temel üretim materyali)	2 nolu damızlık (Temel üretim materyali)	3 nolu damızlık (Sertifikalı üretim materyali)	Fidanlıklar ve Anaç Köklendirme Parseli (Ön Temel/ Temel/ Sertifikalı)
TURUNÇGİL	Tel serada kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 2 km uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanmadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 15 m uzakta olmalıdır
SERT ÇEKİRDEKLİLER (Şeftali, Kayısı, Badem, Erik, Kiraz, Vişne, Nektarin)	Tel serada kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 2 km uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanmadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 300 m olmalıdır. PPV ile bulaşık materyalden en az 2 km uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 15 m uzakta olmalıdır
BAĞ	Tel serada kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 300 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanmadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
ZEYTİN	Tel serada kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 300 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanmadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır

NAR	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 100 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 50 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
CEVİZ	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 500 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
TRABZON HURMASI	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 100 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 10 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
ANTEPFISTIĞI	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 500 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
FINDIK	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 500 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır

YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİLER (Elma, Armut, Ayva)	Tel serada kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 2 km uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 300 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 15 m uzakta olmalıdır
İNCİR	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 500 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 20 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
KESTANE	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 500 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 300 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 100 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 8 m uzakta olmalıdır
DİĞER	Tel sera veya sertifikalı olmayan üretim materyalinden 50 m uzakta kurulmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 30 m uzakta olmalıdır. Gerekli izolasyon mesafesi sağlanamadığında tel serada çoğaltım yapılmalıdır	Sertifikasyon dışındaki materyalden en az 10 m uzakta olmalıdır	Sertifikasyon dışından en az 4 m uzakta olmalıdır